

KAZA VE KADER

Çevremizde yer alan canlı ve cansız varlıklar Allah tarafından yaratılmıştır. Bu varlıkların özellikleri incelendiğinde tüm varlıkların belirli bir ahenk ve düzen içerisinde hareket ettikleri görülmektedir. Allah, kâinata bulunan her şeyi belirli bir **denge** ve **ölçü** içerisinde yaratmıştır. Bu durum evrendeki varlıkların birbirleriyle uyum içerisinde olmalarını sağlamıştır. Allah'ın yarattığı hiçbir şeyde plansızlık ve dengesizlik yoktur. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de Nahl suresi, 68 - 69. ayetlerde; **"Biz her şeyi bir ölçüye (bir düzene ve plana) göre yarattık."** şeklinde ifade edilmiştir.

Allah, her şeyi belli bir düzen içerisinde yaratmıştır. Dünyada insanlar, hayvanlar, bitkiler ve diğer canlılar arasında bir uyum vardır. Örneğin; Allah insanları ve hayvanları yaratmadan önce, yeryüzünün doğal koşullarını onların yaşamalarına uygun bir şekilde hazırlamıştır. Doğal çevremizde yer alan ağaçlar, denizler, dağlar, ovalar, hayvanlar, çiçekler Allah'ın sonsuz iradesiyle yaratılmıştır. Bu mükemmel düzeni anlamaya yönelik yapılan bilimsel araştırmalar, Allah'ın her şeyi belli bir ölçüye göre yarattığını kanıtlamaktadır.

Bu duruma örnek gösterilebilecek bazı gelişmeler şunlardır:

- Canlılar nefes alabilmek için oksijene gereksinim duyarlar. Bitkiler, karbondioksit kullanıp oksijen üretirken, bazı canlılar ise oksijen tüketip karbondioksit üretirler.
- Güneş, Ay ve gezegenler belirli bir düzen içinde hareket etmektedir. Güneş, çekim kuvvetiyle diğer gezegenleri kendine doğru çeker. Bu çekim kuvvetinin olmaması, gezegenlerin birbirine çarparak parçalanmasına neden olurdu.

- Denizlerdeki tuz oranı, deniz canlılarının hayatlarını sürdürebilmesi için gerekli olduğu kadar yaratılmıştır.

Kur'an-ı Kerim'de evrende belli bir düzen olduğu üzerinde durulmuş ve insanların bu düzeni koruması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu konuda Rahman suresi 5-8. ayetlerde; **"Güneş ve Ay bir hesaba göre (hareket etmekte)dir. Yıldızlar ve ağaçlar (Allah'a) secde ederler. Göğü Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) o koydu. Sakın dengeyi bozmayın."** buyrulmaktadır.

İslam dinine göre insanın başına gelen olumsuz durumlar, insanın kendi yaptıklarından dolayı yaşanır. Bu konuda Kur'an-ı Kerim'de Şura suresi 30. ayette; "**Başınıza gelen herhangi bir musibet kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir...**" buyurulmaktadır.

İnsanın kaderi, akıl ve irade gücüne sahip olması ve tercih yapabilme hakkına sahip olmasıyla belirlenir. Akılını ve iradesini kullanan insan doğru kararlar verir, böylelikle herhangi bir olumsuz durumla karşılaşmaz.

İNSAN VE SORUMLULUK BİLİNCİ

Özgürlük; insanın diğer insanlara zarar vermeden didiği eylemleri gerçekleştirmesidir. İnsan, akıl sahibi bir varlık olduğu için hiçbir zorlama olmadan kendi iradesiyle karar verebilir. **Sorumluluk** ise insanın yaptığı davranışlardan doğan sonuçları kabul etmesi ve üstlenmesidir. İnsanın davranışlarının sorumluluğuna sahip olması, onun akıl ve irade sahibi olmasıyla ilgilidir.

İslam dinine göre, insanın sorumluluğu kendi gücüyle sınırlıdır. Yüce Allah'ın, hiç kimseye gücünü aşan bir sorumluluk yüklediği Kur'an-ı Kerim'de ifade edilmiştir.

Bunun yanı sıra Kur'an-ı Kerim'de, Fâtır suresi 18. ayette; "**Hiçbir kimse başkasının günahını yüklenmez...**" buyurularak insanın yalnızca kendi eylemlerinden sorumlu olduğu da ifade edilmiştir.

İslam dinine göre Allah, insanlara kutsal kitaplar ve peygamberler göndermiştir. Din seçimi ise insanların tercihine bırakılmıştır. Bir insanın zorla belli bir dine inanmaya zorlanması, İslam dininin kabul etmediği bir davranıştır.

İnsan, tüm eylemlerini bilinçli bir şekilde yapmalı, iyi ve doğru olanı tercih etmelidir. Ayrıca yanlış davranışlardan kaçınmalı, akıl ve iradesini doğru yönde kullanmalıdır.

Tüm canlılarda olduğu gibi insanların da ömrü sınırlıdır. İnsanın ölüm zamanı da Allah tarafından belirlenmiştir.

Dünya hayatının sona ermesi ve yeni bir hayatın başlaması ise **kıyamet** olarak adlandırılır. Kıyametin kopacağı vakti ise yalnızca Allah bilir. Hiçbir insan bu bilgiye sahip değildir.

Bu konuda Kur'an-ı Kerim'de, "Kıyametin ne zaman kopacağı hakkındaki bilgi, ancak Allah'ın katındadır..." buyurulmaktadır.

İnsan, kendisine Allah tarafından verilen yaşam süresinin sınırlı olduğunu unutmamalı ve bu çerçevede iyi ve yararlı işler yapmalı, çevresine faydalı bir insan olmaya çalışmalıdır.

AYET EL - KÜRSİ

Ayet el-Kürsi, Bakara suresinin 255. ayetidir. İçinde "kürsi" kelimesi geçtiği için bu ayet "Ayet el-Kürsi" olarak adlandırılmıştır. Ayet el-Kürsi'de Allah'ın yüce sıfatları ve eşsiz kudreti üzerinde durulmuştur. Ayet el-Kürsi, namaz içinde sure şeklinde okunduğu gibi namazda tesbihten önce de okunur. Hz. Muhammed, Ayet el-Kürsi'nin okunmasını Müslümanlara öğütlemiştir.

AYET EL-KÜRSİ'NİN TÜRKÇE OKUNUŞU

Bismillahirrahmânirrahîm.

Allâhü lâ ilâhe illâ hüv el hayyül kayyûm, lâ te'huzühû sinetün velâ nevm, lehu mâ fis semâvâti ve ma fil'ard, men zellezi yeşfeu indehu illâ bi iznih, ya'lemü mâ beyne eydihim vemâ halfehüm, ve lâ yühîtüne bi şey'in min ilmihi illâ bima şâ, vesia kürsiyyühüs semâvâti vel ard, ve lâ yeûdühû hıfzuhümâ ve hüvel aliyyül azîm.

AYET EL - KÜRSİ'NİN TÜRKÇE ANLAMI

Rahmân ve Râhim olan Allah'ın adıyla.

"Allah, O'ndan başka ilah yoktur; diridir, her şeyin varlığı O'na bağlı ve dayalıdır. Ne uykusu gelir ne de uyur. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. O'nun izni olmadıkça katında hiçbir kimse şefaât edemez. Onların önlerinde ve arkalarında olanları O bilir. O'nun ilminden hiçbir şeyi dilediği müstesna kimse bilgisi içine sığdıramaz. O'nun kürsüsü gökleri ve yeri içine almıştır. Onları korumak kendisine zor gelmez. O yücedir, mutlak büyüktür."

SADAKA VE YARDIMLAŞMA, ZEKÂT VE İNFAK

ZEKÂT

İslam dininin temelini oluşturan ibadetlerden biri de zekât ibadetidir. Kelime anlamı olarak "artma, arınma ve bereket" anlamına gelen zekât, dinî bir terim olarak zengin olan Müslümanların malının veya parasının belirli bir miktarını her yıl Allah rızası için muhtaç kimselere vermesidir.

Zekât, Hz. Muhammed'in Medine'ye hicret etmesinden iki yıl sonra farz kılınmıştır. Zekât ibadeti, gerekli şartları taşıyan kişiler için zorunlu bir ibadettir.

Mal ile yapılan bir ibadet olan zekât, Müslüman toplumlarda geçmişten bugüne kadar toplumsal yardımlaşma ve dayanışma unsuru olmuştur

Muhtaç durumda bulunan kişileri koruyan zekât, toplumda zengin ile fakir arasındaki gelir düzeyi farklılıklarını azaltır. Zekâtın farz olmasıyla ilgili Kur'an-ı Kerim'de Bakara suresi, 110. ayette; **"Namazı kılın, zekâtı verin, önceden kendiniz için yaptığınız her iyiliği Allah katında bulacaksınız. Şüphesiz Allah, yapmakta olduklarınızı görür."** buyurulmuştur.

Zekât ibadetinin yararları şunlardır:

- Zekât veren kişi, Allah'ın verdiği nimetlere şükretmiş olur.
- Zekât, bir Müslümanın içinde yaşadığı toplumun mutluluğuna katkı sağlamasına neden olur.
- Zekât, toplumda adaletin sağlanmasına yardımcı olur.
- Zekât, muhtaç durumdaki kişilere katkı sağladığı için yoksulluğun azalmasını kolaylaştırır.
- Zekât, ekonomik alanda zengin ile fakir arasındaki yakınlaşmayı sağlar.
- Zekât, zengin ve fakir arasında olumlu ilişkiler kurulmasını sağlar; kin ve düşmanlık gibi olumsuz duyguları yok eder.
- Zekât, toplumda ekonomik dengesizliklerin önlenmesine katkı sağlar.

MAÛN SURESİ

Maûn suresi, Mekke Dönemi'nde indirilmiştir ve yedi ayetten oluşur. Maûn, zekât ve yardım anlamına gelmektedir. Yedi ayetten oluşan bu surede dini yalanlayan ve iyilikten uzak duran kimselerin yaptığı yanlışlar vurgulanır. Surede biri Allah'ın nimetlerini ve hesap gününü inkâr eden nankör, diğeri amellerini gösteriş için yapan riyakâr olmak üzere iki tip insan anlatılmaktadır.

MAÛN SURESİ'NİN ARAPÇA OKUNUŞU

Bismillâhırrahmânırrahîm.

Eraeytellezî yükezzibu biddîn , Fezâlikellezî, yedu'ulyetîm, Velâ yehuddu alâ taâmilmiskîn.
Feveylün lilmüsallîn. Ellezîne hüm an salâtihim sâhûn, Ellezîne hüm yürâûne, Ve yemneûnel mâûn.

MAÛN SURESİ'NİN ANLAMI

Rahman ve Rahîm (olan) Allah'ın adıyla.

Gördün mü, o hesap ve ceza gününü yalanlayanı! İşte o, yetimi itip kakan; yoksula yedirmeyi özendirmeyen kimsedir. Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki, Onlar namazlarını ciddiye almazlar. Onlar gösteriş yapanlardır, Ufacık bir yardıma bile engel olurlar.

DİNİN TEMEL GAYESİ

Din, tarih boyunca tüm toplumlarda var olan evrensel bir olgudur. Gerek arkeolojik kazılar, gerek tarihî araştırmalar dinin tarihin her döneminde önemini koruduğunu kanıtlamaktadır. İslam inancına göre din, Yüce Allah tarafından konulan peygamberleri aracılığıyla insanlara bildiren, insanları kendi iradeleriyle mutluluğa ulaştırmayı amaçlayan ilahî kurallar bütünüdür.

İslam dinine göre ilk insan olan Hz. Âdem, aynı zamanda ilk peygamberdir. Yüce Allah Hz. Adem'den sonra da birçok peygamber göndermiştir. Bu peygamberler, içinde yaşadıkları toplumlara Allah'ın gönderdiği emirleri açıklayıp öğretmiştir.

Yüce Allah'ın görevlendirdiği tüm peygamberler, Yüce Allah'ın tek olduğunu, ondan başka ilah olmadığını insanlara açıklamıştır. Çünkü din birey olarak doğrudan insanı muhatap alır.

Din, insanı iyi ve güzel davranışlara yöneltip, yanlış ve zararlı davranışlardan da alıkoyar. Çünkü din insanın dünya ve ahirette mutlu olmasını amaçlayan kurallar bütünüdür.

Bireyler, özel hayatlarında ya da sosyal hayatlarında dinin emirlerine uyarak mutlu olurlar. Din, insanların dünyaya geliş amacının Allah'a kulluk etmek olduğunu açıklar ve onlara rehberlik eder. Ayrıca insanın ahlaki yönden olgunlaşmasına da yardımcı olur. Din; insanları ruhen yükseltir, onların hak ve sorumluluklarını açıklar, insanlardan akıllarını ve özgür iradelerini doğru yönde kullanmalarını ister.

Bu konuyla ilgili olarak Rum suresinin 30. ayetinde; “O hâlde sen hanif olarak bütün varlığınla dinle, Allah insanları hangi fitrat üzere yaratmışsa ona yönel! Allah'ın yaratmasında değişme olmaz. İşte doğru din budur, fakat insanların çoğu bilmezler.” buyrulmaktadır.

HZ. YUSUF'UN HAYATI VE ASR SURESİ

ASR SURESİ VE ÖNEMİ

Mekke Dönemi'nde indirilen bu sure üç ayetten oluşmaktadır. Kur'an-ı Kerim'deki sıralamada yüz üçüncü, Hz. Muhammed'e vahyediliş sırasına göre on üçüncü suredir. Asr, çoğu zaman vakit anlamlarına gelmektedir.

ASR SURESİNİN TÜRKÇE OKUNUŞU

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Vel asr. İnnel insane le fi husr. İllezine âmenû ve amilü's sâlihâti ve tevâsav b'il hakkı ve tevâsav bi's sabr.

ASR SURESİNİN TÜRKÇE ANLAMI

Rahmân ve Rahîm (olan) Allah'ın adıyla.

Asra yemin olsun ki, İnsan mutlaka ziyandadır. Ancak iman edenler, salih amel (iyi işler) işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye eden ve sabrı tavsiye edenler başka (onlar ziyanda değildir).

Asr suresinin ilk ayetinde zamana yemin edilerek onun insan hayatındaki yerine ve önemine dikkat çekilmiştir. Çünkü zaman insanın hayatını içinde geçirdiği ve her türlü eylemlerini gerçekleştirebildiği bir imkân ve fırsat alanıdır. İkinci ayette ise insanın ziyan içinde olduğu ifade edilmiştir. Bu ayette zamanı ve ömrü boşa geçirmiş insanın ziyan içinde olduğuna değinilmiştir.

Üçüncü ayette ise şu dört özelliğe sahip olan kişilerin kurtulacağı vurgulanmıştır.

1. Samimi bir şekilde iman etmek
2. İyi işler yapmak
3. Hakkı tavsiye etmek
4. Sabrı tavsiye etmek

Üçüncü ayette insanlar doğru, yararlı ve erdemli davranışlarda bulunmaya yönelttilmiştir. Hakkı ve sabrı tavsiye etme davranışıyla ise eğitime vurgu yapılmıştır. Çünkü doğru bir eğitim faaliyeti, insanlara doğruyu ve gerçeği aktarmada, ona adalet duygusunu ve sabretme yeteneğini kazandırmada oldukça önemli rol oynar.

Hakkı tavsiye etme, iyiliğe, doğruluğa ve adalete yönlendirme anlamı da taşımaktadır. Sabrı tavsiye etme ise maddi ve manevi zorluklar, hata ve suç sebepleri karşısında bireylere dayanıklı olup Allah'a sığınmayı içermektedir.

Asr suresi, kısa surelerden olmakla birlikte içerdiği mesajlar bakımından Kur'an-ı Kerim'deki dinî ve ahlaki sorumlulukların özüne sahiptir. Bu sure hakkında İmam Şafii; "Şayet Kur'an'dan başka birşey nazil olmasaydı, şu pek kısa sure bile insanlara yeterdi." demiştir.

Fakat Hz. Muhammed hiçbir teklifi kabul etmedi ve Allah'ın yoluna yaptığı daveti sürdürdü. Hz. Muhammed hayatı boyunca İsrâ suresinin 34. ayetindeki, ".... **Verdiğiniz sözü yerine getirin. Çünkü söz, sorumluluk gerektirir.**" mesajını hedef olarak benimsemiş ve bir an bile doğruluktan ayrılmamıştır. Bundan dolayı da Mekke'de bulunduğu dönemde İslâm'a inanmayanların bile güvenini kazanmıştı.

Hız. Muhammed, birgün çarşıda dolaşırken bir buğday dükkanına uğramıştır. Buğday çuvalına elini soktuğunda alttaki buğdayların nemli, üsttekilerin ise kuru olduğunu görmüştür. Bu durumdan hoşnut ol-

mayan Hz. Muhammed; "Bizi aldatan bizden değildir." buyurmuştur.

Hız. MUHAMMED VE DOĞRU BİLGİ

Hız. Muhammed, hayatı boyunca doğru bilgiye ulaşılması ve ilim öğrenilmesini teşvik etmiştir. O, insanların ilim tahsil etmesi ile ilgili; "İlim tahsil etmek, her Müslüman erkek ve kadına farzdır." buyurmuştur. Allah'ın Hz. Muhammed'e gönderdiği ilk emir; "Oku! Yaratan Rabbinin adıyla oku!" olmuştur.

Bu emrin gereği olarak Hz. Muhammed, Müslümanların bilgi ve kültür seviyesini yükseltmeyi amaçlamıştır. Bu amaçla Medine'de yaptırdığı mescidinin bir bölümünü eğitim yapılması amacıyla ayırmıştı. Burada Müslümanların eğitim görmesini sağlamıştı. Hz. Muhammed, okuma ve yazma faaliyetlerine önem vermiştir. Bundan dolayı Bedir Savaşı'nda Müslümanlara esir düşen Mekkelilerden, okuma yazma bilenlerin, Medineli on Müslümana okuma yazma öğretmesi karşılığında serbest bırakılacağını duyurmuştur. Hz. Muhammed, öğrenilecek bilgilerin hayatta kullanılması ve yarar sağlamasını amaçlamıştır.

UYGULUYORUM 3

Aşağıda Kureyş suresi ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir. Bu bilgileri doğru ya da yanlış şeklinde ilgili kutucuğa ✓ işareti koyarak gruplandırınız.

1 Sure adını ilk ayette geçen Kureyş kelimesinden almaktadır.	2 Konu ve anlam bakımından İhlas suresinin devamı gibidir.	3 Kureyş suresi Bakara suresinde yer alır.
☐ Doğru ☐ Yanlış	☐ Doğru ☐ Yanlış	☐ Doğru ☐ Yanlış
4 Surede, Allah'a kulluk etmenin önemi vurgulanmıştır.	5 Hz. Muhammed'in mensup olduğu kabilenin adıdır.	6 Namaz sureleri arasında önemli bir yer tutar.
☐ Doğru ☐ Yanlış	☐ Doğru ☐ Yanlış	☐ Doğru ☐ Yanlış
7 Surede Mekkelilerin açlık ve korkudan çekindikleri belirtilmektedir.	8 Allah'ın varlığını ve birliğini anlatır.	9 Surede, Allah'ın sıfatları geçmektedir.
☐ Doğru ☐ Yanlış	☐ Doğru ☐ Yanlış	☐ Doğru ☐ Yanlış

UYGULUYORUM 4

Aşağıda Kureyş suresi ile ilgili bazı ifadeler verilmiştir. Bu ifadelerin doğru olabilmesi için koyu renkle yazılmış olan bilgilerden uygun olanı yuvarlak içine alarak belirtiniz.

1. Sure **Mekke / Medine** Dönemi'nde indirilmiştir.
2. Sure, Allah'ın Kureyşlilere lütfettiği **imkânları / zorlukları** hatırlatmaktadır.
3. Cahiliye Dönemi'nde Allah'a kulluk etmenin / Allah'a tövbe etmenin önemi anlatılmaktadır.
4. Sure, Allah'ın (c.c.) Kureyşlilere lütfettiği **imkânları / zorlukları** hatırlatmaktadır.
5. Sure **dört / beş** ayetten oluşmaktadır.
6. Sure adını **Hz. Muhammed'in / Hz. Musa'nın** bağlı bulunduğu kabilede almıştır.
7. Kur'an-ı Kerim'in **106. / 255.** suresidir.

1. Kur'an-ı Kerim'in 106. suresidir. Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. Dört ayetten oluşur. Hz. Muhammed'in kabilesi olan Kureyş'e verilen bir takım ayrıcalıklardan bahsedildiği için bu isimle anılır. Yukarıdaki bilgilerde Kureyş suresi ile ilgili aşağıdakilerden hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Kaç ayetten oluştuğundan
- B) Surenin neden Kureyş suresi olarak adlandırıldığından
- C) Kur'an-ı Kerim'in kaçınıcı suresi olduğundan
- D) Kureyş kabilesine verilen ayrıcalıkların neler olduğundan

2.

1 Verilen nimetlere şükretmek	2 Allah'ın emirlerini yerine getirmek
3 Zorluklara karşı sabretmek	4 Allah'a karşı tevekkül etmek

Tabloda verilen bilgilerden hangileri Kureyş suresinin verdiği mesajlar arasındadır?

- A) 1 ve 2
- B) 3 ve 4
- C) 1 ve 4
- D) 2 ve 3

3. Aşağıda Kureyş suresinin Türkçe okunuşuna yer verilmiştir. Verilen ayetlerden hangisi Kureyş suresine ait değildir?

- A) Li'î lâfi kurayş'in
- B) İlâfihim rihleteşşitâi vessayf
- C) Felya'büdü rabbe hâzelbeyt
- D) Lâ te'huzühü sinetün ve lâ nevm

4. Kureyş Kabilesi pek seçkindi ve tam bir emniyete sahipti. Bu şartlar altında Allah'a şükretmeleri, özellikle de içlerinden çıkan Peygamberimizi tasdik ederek bütün emirlerine uymaları gerekirdi. İşte Kureyş suresi ile Allah onları ibadete ve itaate davet etti.

Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında Kureyş suresinin verdiği mesajlar ile ilgili;

- I. Allah'ın vermiş olduğu nimetlere şükredilmesi gerektiği,
- II. Allah'a kulluk vazifelerinin yerine getirilmesi gerektiği,
- III. İnsanlar arasında bozgunculuk yapanların cezalandırılması gerektiği

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) I, II ve III

5. Mekke İslam dini açısından çok önemli bir beldedir. Mekke'nin en büyük kabilesi olan Kureyş kabilesi yapmış oldukları ticaret ile zengin olmuşlardır. Tabi Kabe'nin Mekke'de olmasının büyük etkileri vardır. Bu nedenler ile Mekke hem dini hem de ticari bir merkez durumunda olmuştur. Şüphe yok ki bunların hepsi Allah'ın Mekke'ye dolayısı ile Kureyş'e büyük nimetleridir. İşte Kureyş suresinde yüce Allah vermiş olduğu nimetleri hatırlatmakta ve onlardan iman etmelerini istemektedir.

Bu bilgiler aşağıdaki yargılardan hangisini destekler nitelikte değildir?

- A) Mekke hem din hem de ticaret merkezidir.
- B) Allah Mekke halkını nimetlerine nankörlük ettikleri için cezalandırmıştır.
- C) Allah Mekke halkına birçok nimet vermiştir.
- D) Allah, Kureyş suresinde insanlara verilen nimetlere şükretmelerini hatırlatmaktadır.

6.

“ Kureyş halkına olanak vermek için, hem kış hem de yaz yolculuklarında güvenliklerini sağlamak için Allah onlara lütuflarda bulundu. Onlar da kendilerinin açıklıklarını gideren, koruyan, besleyen ve her çeşit korkulardan emin kılan şu evin Kabe'nin Rabbine kulluk etsinler.”

Kureyş suresi, 1-4. ayetler

Kureyş suresinin yukarıda verilen ayetleri dikkate alınız;

- I. Allah'ın verdiği nimetlere karşı nankörlük yapmaması,
 - II. Allah'ın inananları bağışlayacağı,
 - III. Allah'a ibadet edilmesi
- yargılarından hangisi ya da hangileri vurgulanmıştır?**

A) Yalnız I	B) Yalnız III
C) I ve II	D) II ve III

7. Kureyş suresi, konu ve anlam bakımından bir önceki Fil suresinin devamı gibidir. Fil suresinde Kureyşlilerin Ebrehe ordusunun saldırılarından nasıl korunduğu anlatılırken bu surede Kureyş'e verilen nimetler, güven ve refah dile getirilmektedir. Surede Kureyş adına yer verilmiş olması, Hz. Peygamber'in ve ilk Müslümanların bu kabileye mensup olmalarının yanı sıra Kabe'nin bakımı, Kabe ve hac işlerinin yönetimi, hacılara su ve yemek dağıtımı gibi hizmetlerin yine bu kabile tarafından yerine getirilmiş olmasıyla bağlantılıdır.

Yukarıda verilen bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Konu ve anlam bakımından Fil suresinin devamı niteliğinde olduğu
- B) Peygamberimizin Kureyş kabilesine mensup olduğu
- C) Allah'ın Kureyşlilerin kulluk vazifelerini yerine getirmelerinden hoşnut olduğu
- D) Kureyş kabilesinin hacca gelenlere ikramlarda bulunduğu

8.

Kureyş suresinin başında Allah'ın Kureyşlileri yaz ve kış yolculuklarına alıştırdıkları ifade edilir (ayet 1 - 2). İlk ayette yer alan "İlâf" kelimesi sözlükte "alıştırma, ısındırma; ahid, antlaşma" gibi anlamlara gelir. Kelimenin dostluk anlamı dikkate alındığında burada hem Kureyş'in kendi içindeki güven ve kaynaşmaya hem de komşu topluluklarla aralarındaki dostluğa dikkat çekildiği anlaşılır.

Yukarıdaki bilgilere göre;

- I. Kureyş suresinde anlamlarından biri dostluk olan kelimeye yer verildiği,
 - II. Allah'ın Kureyşlilerin haksızlığa uğramalarına engel olduğu,
 - III. Kureyş suresinde Kureyş kabilesinin güven içinde yaşadıklarına vurgu yapıldığı
- yargılarından hangisi ya da hangileri vurgulanmıştır?**

A) Yalnız I	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

9.

Kureyş suresinde Allah'ın Kureyşlileri doyurup açlıktan kurtardığı ve korkudan emin kıldığı vurgulanarak bu nimetlerden dolayı Allah'a ibadet etmeleri emredilir (ayet 3-4). Kaynaklarda, Allah'ın Kureyş'i korkudan emin kılmasının, hem ikamet ettikleri Mekke ve civarında hem de bu bölge dışına yaptıkları yolculuklarda emniyet içinde olmaları veya Fil Vakası'nda Ebrehe ordusunun mağlup edilerek güvenliklerinin sağlanması ile gerçekleştirdiği nakledilmektedir.

Kureyş suresi ile ilgili verilen bu bilgilere;

- I. Allah'ın Kureyş kabilesini saldırılara karşı koruduğu,
- II. Kureyş kabilesinin güven içinde yaşamasının sağlandığı,
- III. Verilen nimetlere şükretmeyenlerin günahlarının affedilmediği

yargılarından hangisi ya da hangileri vurgulanmıştır?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III